

Impactul fluxurilor de imigranți asupra evoluției sistemelor bancare

Greco Robert-Adrian

Popescu Alexandru-Ioan

Academia de Studii Economice din București

Facultatea de Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de Valori

Rezumat

Obiectivul principal al acestei lucrări, este acela de a identifica modul în care fluxul de imigranți influențează diferite variabile macroeconomice, și implicit indicatorii de performanță ai sistemului bancar. Analiza a fost realizată pe cazul unui număr de 10 țări reprezentative din perspectiva dimensiunii fenomenului migrației, pentru perioada 2005 – 2015, prin utilizarea unui model econometric de tip date panel. Rezultatele studiului arată că numărul de imigranți manifestă efecte considerabile asupra variabilelor macroeconomice și asupra performanței bancare.

Abstract

The main objective of this paper is to identify the way, flows of immigrants influence different macroeconomic variables and implicit performance indicators of the banking system. The analysis was done on a number of 10 representative countries in terms of the size of the migration phenomenon for the period 2005-2015, using an econometric panel data model. The results of the study show that the number of immigrants has considerable effects on macroeconomic variables and on bank performance.

Cuvinte cheie: Imigranți, Rentabilitate economică, House price index, Performanță bancară, Creștere economică.

Clasificare JEL: E51, F22

Clasificare REL: 11C

1. Introducere

O importantă problemă analizată în ultima perioadă, atât la nivel național, cât și la nivel internațional, este cea legată de fenomenul migrației. Acest fenomen ia naștere în momentul în care cetățenii unui stat decid să își părăsească țara de origine, pentru a se stabili pentru o durată de timp mai lungă sau mai scurtă pe teritoriul unui alt stat. Principalul motiv care îi impulsionează să recurgă la acesta decizie este reprezentat în mod special de condițiile materiale, nivelul salariilor sau nivelul de trai din țara gazdă. În aceste condiții, putem sesiza că în cele mai multe cazuri acest fenomen privind migrația este direcționat dinspre statele în curs de dezvoltare către statele deja dezvoltate. Asta pentru că, statele deja dezvoltate sunt cele care pot oferi imigranților, condiții de viață mai bune decât țara gazdă. Astfel, acest flux de persoane care migrează dintr-o țară în alta, creează atât la nivelul țării gazdă cât și la nivelul țării de origine câteva consecințe la nivel economic și social.

În ceea ce privește impactul asupra țărilor gazdă, supranumite și țările de destinație, în cele mai multe cazuri este privit ca unul pozitiv. Asta pentru că, țara în cauză își poate acoperi nevoia de forță de muncă, în special cea din domeniile inferioare, cele care sunt de obicei evitate de cetățenii nativi ai acelei țări.¹ Totodată, prin creșterea numărului de lucrători imigranți, care sunt de obicei integrați pe piața muncii, va fi impulsionată în sens pozitiv productivitatea agenților economici și în final chiar performanța economică la nivelul statului.

De asemenea, pot exista și situații prin care fenomenul migrației să afecteze în mod negativ țara de destinație. În principal, prin intermediul imigranților care nu reușesc să se integreze pe piața muncii. Astfel de situații pot conduce la dezavantaje la nivel economic, materializate în creșterea ratei șomajului și a diminuării performanței economice a statului gazdă. Este luată în calcul și situația prin care, din cauza numărului mic de imigranți, în raport cu populația totală, influența acestora asupra performanței economice să nu fie una semnificativă.

Așa cum am putut observa mai sus, fenomenul migrației creează efecte puternice la nivel economic asupra țării de destinație. Un exemplu foarte important în acest context este reprezentat și de sistemul bancar. Asta pentru că, fie că vorbim de imigranții care își propun să se stabilească definitiv, fie că vorbim de cei care au venit doar pentru o perioadă definită de timp, într-un fel sau altul vor apela la serviciile bancare ale aceluia stat. Cel mai uzual mod prin care cei

¹ Barbu Teodora Cristina, Vuță Mariana, Străchinaru Adina, Cioacă Sorin; "An Assessment of the Immigration Impact on the International Housing Price"; publicat în "Amfiteatru Economic"; 2017

mai mulți dintre ei apelează la serviciile bancare, este prin intermediul solicitării deschiderii unui cont bancar, care să le faciliteze încasarea veniturilor pe teritoriul aceluia stat.

Influența migrației asupra sistemului bancar nu se oprește aici, ci putem să analizăm această legătură în profunzime prin împărțirea imigranților în cele 2 categorii în funcție de durată pe care aceștia și-o propun să rămână în acel stat. În primul rând, pentru imigranții care doresc să se stabilească definitiv în noul stat, utilizarea produselor și serviciilor bancare devine imperativ necesară. Cei mai mulți dintre ei, vor dori să își cumpere o locuință. Însă pentru că, în cele mai multe cazuri nu vor putea acoperi integral valoarea acelei locuințe din surse proprii, este foarte posibil să apeleze la un credit bancar. Astfel, prin intermediul imigranților, procesul de creditare exercitat de băncile comerciale va fi intensificat. În al doilea rând, pentru imigranții care doresc să se strabileasca doar pentru o perioadă definită de timp, utilizarea produselor și serviciilor bancare devine la fel de necesare. Principalul scop pe care aceștia îl au este de a aduna cât mai multe resurse financiare, pe care să le trimită către țara de origine. În acest context, acești imigranți vor apela la serviciile oferite de sistemul bancar, în principal pentru a transfera sume de bani către țara de origine.

Pe lângă această influență directă pe care imigranții o manifestă asupra sistemului bancar, mai există și mecanisme prin care se realizează legături indirecte. Cel mai relevant exemplu în acest sens este cel prin care, în primă fază imigranții contribuie la productivitatea agenților economici pentru care lucrează, iar acest fapt duce la intensificarea activităților bancare pe care acei agenți economici le vor efectua prin intermediul băncilor comerciale. Totodată, creșterea productivității agenților economici, este un factor determinant al creșterii economice, fapt care intensifică din nou activitatea sistemului bancar din acel stat. În acest context, putem observa că influența la nivel indirect manifestată de către imigranți asupra sistemului bancar este una foarte diversă.

Totuși, există categorii de imigranți care nu reușesc să se integreze pe piața muncii din statul de destinație, astfel nu vor influența în niciun fel activitatea sistemului bancar al aceluia stat. De asemenea, se mai pune întrebarea, dacă influența manifestată de ponderea atât de redusă a imigranților este una cu adevărat semnificativă, pentru sistemul bancar.

În acest context studiul de față, are rolul de a analiza modul în care sistemul bancar răspunde la modificarea fluxului de imigranți. Ca studiu de caz, au fost analizate 10 țări, considerate la momentul actual, cele mai reprezentative pentru situația fenomenului migrației la nivel global.

2. Literatură de referință

Legătura dintre fluxul de imigranți și dezvoltarea sistemului bancar al unui stat este o temă relativ nouă, existând foarte puține studii care să trateze în mod particular acest subiect. Totuși, există studii care analizează impactul migrației asupra altor variabile macroeconomice, precum creșterea economică sau rata șomajului, care ar putea să fie corelate într-un fel sau altul cu nivelul de dezvoltare al sistemului bancar al aceluia stat. În acest context, analiza literaturii de specialitate va fi realizată în două faze, în primul rând vom analiza rezultatele studiilor pe tema influenței migrației asupra creșterii economice, urmând ca mai apoi să analizăm rezultatele studiilor pe tema influenței creșterii economice asupra dezvoltării sistemului bancar. În ceea ce privește influența imigranților asupra dezvoltării economice a unui stat, există trei posibile răspunsuri, conform articolelor care analizează această temă.

Legătura directă dintre aceste două variabile este indicată de analiza realizată pentru Marea Britanie, analiza care a relevat faptul că fluxul de imigranți a încurajat creșterea economică în acest stat. Mecanismul prin care a fost realizat acest lucru a fost cel prin care, odată ajunși în acel stat, o mare parte din imigranți au fost preluați de către companiile de pe piață, în scopul extinderii activității și al creșterii productivității acestora.²

² Dustmann Christian, Frattini Tommaso; "The Fiscal Effects of Immigration to the UK"; publicat în "The Economic Journal"; 2014

De asemenea, există studii care explică legătura dintre cele două variabile, prin intermediul efectului diversității culturale asupra productivității la nivel de agent economic dar și la nivel de stat. Astfel, rezultatele acestora susțin că echipele formate din persoane care au caracteristici culturale diferite, adică provin din diferite țări, sunt mai eficiente în rezolvarea problemelor și mai productive în general, decât echipele care sunt compuse doar din persoane de aceeași naționalitate.³ Astfel ajungem la concluzia că echipele mixte din punct de vedere cultural contribuie mai mult la productivitatea de ansamblu a agentului economic. Iar o creștere generalizată a productivității agenților economici duce la creșterea performanței economice de la nivel național.

Cea de-a doua ipoteză, cea cu privire la relația negativă între fluxul de imigranți și creșterea economică este de asemenea susținută de rezultatele analizelor pe această temă. Unul dintre studii a demonstrat că în fapt, creșterea diversității culturale prin intermediul creșterii numărului de imigranți, duce la creșterea nivelului conflictelor interumane apărute.⁴ Iar, prin intermediul unui astfel de efect, țările gazdă ale imigranților pot fi foarte grav afectate atât din punct de vedere social cât și economic.

Cea de-a treia ipoteză, este cea cu privire la influența ne semnificativă a creșterii fluxului de imigranți asupra performanței economice. Însă, un element definitoriu pentru stabilirea tipului de legătură dintre cele două variabile este cel cu privire la nivelul de dezvoltare al statului despre care discutăm. Astfel rezultatele au arătat că o creștere a fluxului de imigranți în țările în curs de dezvoltare nu impactează creșterea economică, în schimb pentru țările deja dezvoltate, această creștere duce la creșterea performanței economice.⁵ Explicația acestor rezultate, vine din faptul că, de obicei, țările în curs de dezvoltare nu reușesc să integreze în mod eficient aceste persoane pe piața muncii, ca urmare efectul economic asupra lor devine unul neutru și ne semnificativ.

Studiile menționate mai sus arată că există rezultate foarte diferite cu privire la modul în care imigranții influențează performanța economică, fie în sens pozitiv, negativ sau neutru. Însă, pentru a ne întoarce la obiectivul principal al acestei lucrări vom analiza și rezultatele celei de-a doua categorii de studii, cele care cuantifică influența performanței economice asupra dezvoltării sistemului bancar.

Prima perspectivă, numită în cadrul lucrărilor pe această temă drept “Demand Following Hypothesis” are la bază conceptul conform căruia, creșterea economică duce la creșterea cererii agregate, iar odată cu acest fapt și cererea pentru produsele și serviciile bancare ajunge să crească.⁶ Ca urmare, sistemul bancar al aceluși stat ajunge să se dezvolte. O evidență clară este dată și de lucrarea a cărui studiu de caz a fost realizat pentru statul Malaysia și care a confirmat faptul că direcția de cauzalitate dintre cele două variabile pornește de la dezvoltarea economică către dezvoltarea sistemului bancar.⁷

Cea de-a doua perspectivă mai este numită “Supply Leading Hypothesis”, pornește de la mecanismul conform căruia dezvoltarea sistemului bancar cauzează creșterea performanței economice.⁸ Este clar că sistemul bancar este unul dintre cele mai importante sectoare ale economiei, asta înseamnă că orice șoc simțit de acest sistem, influențează puternic și dezvoltarea economică de ansamblu a statului.

³ Lazear Edward; “Globalisation and the Market for Team-Mates”; publicat în “The Economic Journal”; 1999

⁴ Esteban Joan, Debraj Ray; “Linking Conflict to Inequality and Polarization”; publicat în “American Economic Review”; 2011

⁵ Ratha Dilip, Sonia Plaza, Ervin Dervisevic; “Migration and remittances Factbook 2016”; publicat în “World Bank Publications”; 2016

⁶ Jung Woo; “Financial Development and Economic Growth: International Evidence”; publicat în “Economic Development and Cultural Change”; 1986

⁷ Ang James; “Financial Deepening and economic development in Malaysia”; publicat în “Economic Papers: A journal of applied economics and policy”; 2007

⁸ King Robert, Levine Ross; “Finance and growth: Schumpeter might be right”; publicat în “Quarterly Journal of Economics”; 1993

De asemenea, un alt studiu evidențiază faptul că poate exista o diferență semnificativă asupra modului în care sistemul bancar influențează creșterea economică în cadrul statelor în curs de dezvoltare față de statele deja dezvoltate. Astfel, în cadrul statelor în curs de dezvoltare, creșterea economică este mult mai sensibilă la creșterea nivelului de dezvoltare a sistemului bancar.⁹

Cea de-a treia perspectivă este numită “Feedback Hipotesys”, iar numele acesteia provine de la faptul că această ipoteză subliniază legătura bidirecțională dintre cele două variabile. În cadrul unui studiu care confirmă această ipoteză, autorul argumentează rezultatele prin faptul că de cele mai multe ori condițiile celor două ipoteze descrise mai sus se realizează simultan, conducând atât la o dezvoltare a sistemului bancar cauzată de creșterea economică cât și la impulsivitatea creșterii economice cauzate de dezvoltarea sistemului bancar.¹⁰

Pentru că obiectivul acestei lucrări este acela de a analiza impactul pe care fluxul de imigranți îl are asupra sistemului bancar, va trebui să combinăm rezultatele celor două teme analizate în literatură de specialitate. Astfel, este posibil ca fluxul de migranți să influențeze în mod pozitiv performanța economică, iar aceasta din urmă să cauzeze o creștere a nivelului de dezvoltare a sistemului bancar. Totuși, există și posibilitatea conform studiilor menționate ca fluxul de migranți să influențeze în mod negativ performanța economică, iar aceasta din urmă să cauzeze o scădere a nivelului de dezvoltare a sistemului bancar. Mai există și posibilitatea ca fluxul de migranți să nu influențeze în mod semnificativ performanța economică, iar aceasta din urmă să nu influențeze la rândul ei în mod semnificativ dezvoltarea sistemului bancar.

Ca urmare a numărului mare a situațiilor și efectelor posibile din cadrul articolelor menționate mai sus, dar și a combinațiilor realizate între rezultate acestora, este foarte greu să alegem un răspuns aplicabil și general valabil pentru toate tipurile de state. În acest context, această lucrare are rolul de a clarifica direcția și intensitatea acestei legături pentru un grup de 10 țări: Statele Unite ale Americii, Canada, Germania, Franța, Marea Britanie, Italia, Japonia, Suedia, Spania și Norvegia; reprezentative pentru acest context al migrației în perioada 2005-2015.

3. Metodologia de cercetare

Pentru a identifica o relație între numărul de imigranți, indicatorii de performanță bancară și diferite variabile macroeconomice, am utilizat un model de regresie de tip date panel, mai exact 3 modele de regresii multiple aplicate asupra statelor membre G7, anume: Statele Unite ale Americii, Canada, Japonia, Marea Britanie, Franța, Germania, Italia și Norvegia, Suedia, Spania, pe perioada a 11 ani, anume din 2005 până în 2015. Toate datele au fost extrase din baza de date a site-ului oecd.org și worldbank.org.

a) În ceea ce privește prima regresie multiplă analizată, aceasta este de forma:

$$\log(y_i) = a_1x_{1i} + a_2x_{2i} + a_3x_{3i} + _cons + \varepsilon_i \quad (1)$$

y este variabila dependentă ($\log(M2)$), $M2$ (masa monetară intermediară, măsurată în milioane de dolari americani) este un indicator foarte important la nivelul unei economii, deoarece reprezintă oferta internă de bani, nivelul masei monetare pe care-l monitorizează și asupra căruia acționează de cele mai multe ori Banca Centrală. Prin acest agregat monetar se poate reglementa dinamica unui economii. În plus, cuprinde elementele din masa monetară în sens restrâns ($M1$) și depozite cu durata inițială de până la 2 ani inclusiv și depozite cu preaviz mai mic sau egal cu 3 luni.

x_1 este variabila independentă (Somajul, măsurat în %) reprezintă un indicator prin care se măsoară dimensiunea neocupării forței de muncă. Aceasta se determină ca un raport procentual între numărul de șomeri și populația de referință (de obicei populația activă).

⁹ Law Siong Hook, Nirvikar Singh; “Does too much finance harm economic growth ?”; publicat în “Journal of Banking & Finance”; 2014

¹⁰ Calderon Cesar, Lin Liu; “The direction of causality between financial development and economic growth”; publicat în “Journal of development economics”; 2003

x_2 este variabila explicativă, reprezentată prin ponderea numărului de imigranți în populația activă a țării gazdă. ((Numărul de imigranți/Populația unei țări)*100)

x_3 este variabila independentă reprezentând numărul de ATM-uri aferente unei populații de 100.000 de locuitori, acest indicator mai este numit și grad de bancarizare.

b) În cel de-al doilea model de regresie, am preluat prima ecuație de regresie, adăugând un indicator, numit prețul real al caselor (raportat la anul 2010) arată indicii prețurilor proprietății rezidențiale în timp. Prețul real al locuințelor este dat de raportul dintre prețul nominal și deflatorul de cheltuieli al consumatorilor din fiecare țară ajustat sezonier. Acest indicator este un indice cu anul de bază 2010.

Astfel, modelul nostru are forma:

$$\log(y_i) = a_1x_{1i} + a_2x_{2i} + a_3x_{3i} + a_4x_{4i} + \text{cons} + \varepsilon_i \quad (2)$$

c) Cel mai important model econometric utilizat în studiul nostru este de forma

$$y_i = a_1x_{1i} + a_2x_{2i} + a_3x_{3i} + a_4x_{4i} + a_5x_{5i} + a_6x_{6i} + \text{cons} + \varepsilon_i \quad (3)$$

y este variabila dependentă, ROA, rentabilitatea economică care exprimă profitul net adus de o unitate monetară de activ, oferind informații cu privire la eficiența cu care sunt administrate activele bancare. Altfel spus, ROA reflectă capacitatea conducerii băncii de a utiliza resursele financiare proprii și împrumutate în scopul obținerii de profit. O valoare superioară a indicatorului poate sugera obținerea unor rezultate financiare satisfăcătoare, dar totodată, poate fi rezultatul asumării unor riscuri excesive.

x_1 este variabila independentă, rata inflației. Aceasta reprezintă un dezechilibru monetar în cadrul economiei unui stat, care generează atât o creștere a prețurilor, cât și o devalorizare a monedei naționale. Este un indicator final, care arată la încheierea anului fiscal dacă politicile guvernamentale monetare, fiscale, legislative, alături de politicile Băncii Centrale, se coordonează și conduc la o stabilitate a prețurilor de consum.

x_2 este variabila independentă, privind prețul real al caselor, cu baza în anul 2010.

x_3 este variabila independentă, privind rata șomajului.

x_4 este variabila independentă privind numărul de imigranți ca pondere a populației totale a țării gazdă.

x_5 este variabila independentă, privind gradul de bancarizare.

x_6 este variabila independentă, numită „Non performing loans”, adică credite neperformante ca pondere din valoarea totală a creditelor acordate. Creditele sunt clasificate ca neperformante atunci când ratele de plată reprezentând principal și dobândă înregistrează restanțe de peste 90 de zile.

4. Rezultatele cercetării

În ceea ce privește primul model de regresie, introducerea datelor în Stata, a condus la obținerea următoarelor rezultate:

Tabel 1

Rezultatele econometrice ale primului model de regresie

log_M2	Coef.	Std.Error.	t	P> t	[95% Conf. Interval]	
Șomaj	6.558879	0.8837092	7.42	0.000	4.804961	8.312797
Img_to_Pop	39.03846	8.396674	4.65	0.000	22.37338	55.70353
ATM_num	0.0115912	0.0025326	4.58	0.000	0.0065647	0.0166177
_cons	12.76722	0.3266226	39.09	0.000	12.11896	13.41547

Forma ecuației în modelul analizat:

$$\log_M2 = 6.558879 * \text{Șomaj} + 39.03846 * \text{Img_to_Pop} + 0.0115912 * \text{ATM_num} + 12.76722 \quad (4)$$

Putem interpreta rezultatele obținute, sub următoarea formă:

La o creștere cu 1 punct procentual a ratei șomajului, masa monetară intermediară (M2) crește cu 6.558879%, în cazul în care ceilalți factori rămân constanți.

La o creștere cu 1 punct procentual a raportului dintre imigranți și populația unei țări (Img_to_Pop), masa monetară intermediară crește cu 39.03846%, în cazul în care ceilalți factori

rămân constanți. Chiar dacă acest procent este puternic, putem afirma faptul că imigranții au influențat într-un mod pozitiv masa monetară intermediară, pentru că mulți dintre aceștia au fost educați financiar în aceste țări, au apelat la serviciile bancare, prin intermediul solicitării deschiderii unui cont bancar, care să le faciliteze încasarea veniturilor pe teritoriul aceluia stat sau prin deschiderea unui depozit la bancă. De asemenea, cu cât o țară se confruntă cu mai mulți imigranți, cererea de case o să crească foarte repede (cazul Germaniei, perioada 2011-2015), deoarece aceștia o să solicite credite ipotecare din mediul bancar, iar astfel masa monetară intermediară o să se majoreze, ca urmare a acestui proces.

În ceea ce privește numărul de ATM-uri, putem spune faptul că la o creștere cu 1 ATM la 100.000 de persoane, masa monetară intermediară crește cu 0.0115912%, un lucru absolut normal, deoarece populația, inclusiv cea din mediul rural ar avea acces mai ușor la un număr mai mare de ATM-uri în sistemul bancar, prin intermediul cărora să își efectueze tranzacțiile.

Modelul este valid, având în vedere faptul că $\text{Prob}(F \text{ statistic}) = 0.0000 < 0.05$, lucru ce determină respingerea ipotezei nule ($a_1 = a_2 = a_3 = 0$) și acceptarea celei de a doua ipoteze (Există cel puțin un $a_i \neq 0$; $i=1..3$). Analizând parametrii modelului, aceștia sunt cu toții statistic semnificativi, deoarece înregistrează valori ale erorii ($P > |t|$) mai mici de 0.05 și $t_{\text{statistic}}$ este în toate cazurile mai mare de 2.06.

Din dorința de a majora raportul de determinare (R^2), care în modelul anterior înregistra o valoare de 40,75% am adăugat variabila, numită prețul real al caselor (Real House Index), ne-am majorat influența variabilelor independente asupra logaritmului masei monetare la un procent de aproximativ 50% și am obținut următoarele rezultate:

Tabel 2

Rezultatele econometrice a celui de-al doilea model de regresie

log_M2	Coef.	Std.Error.	t	P> t	[95% Conf. Interval]	
Preț_real_case	0.0073159	0.0017607	4.16	0.000	0.0038211	0.0108108
Img_to_Pop	32.66595	7.920296	4.12	0.000	16.94428	48.38761
ATM_num	0.0106755	0.002354	4.54	0.000	0.0060028	0.0153482
Șomaj	7.742943	0.8660212	8.94	0.000	6.023905	9.461982
_cons	12.09591	0.3427284	35.29	0.000	11.4156	12.77622

Atât noul model de regresie, cât și parametrii acestuia sunt statistic semnificativi și putem observa faptul că adăugarea unei noi variabile a produs modificări asupra rezultatelor. Astfel, majorarea cu un punct procentual a indicelui pretului real al caselor, cu baza în anul 2010, duce la creșterea masei monetare în sens intermediar cu 0.0073159%. Acest rezultat poate fi explicat pe baza faptului că, atunci când prețul caselor va crește, atunci și cuantumul de credite ipotecare, pe care banca le va oferi imigranților se va majora, iar astfel masa monetară în sens intermediar va înregistra o valoare mult mai mare.

Într-o economie de top, băncile își permit să-și crească costurile ca urmare a relației cu imigranții, acordându-le credite ipotecare (cazul Statelor Unite ale Americii, anii 2001-2002), chiar dacă aceștia nu au acces așa ușor la credite, urmând ca în cele din urmă sistemul bancar să aibă parte de pierderi, din punctul de vedere al procentului ridicat de credite neperformante.

Regresia analizată surprinde influența inflației, șomajului, prețului real al caselor, numărul de imigranți raportat la populație, gradului de bancarizare, creditelor neperformante asupra rentabilității economice.

Tabel 3

Rezultatele econometrice ale celui de-al treilea model de regresie

ROA	Coef.	Std.Error	t	P > t	[95% Conf. Interval]	
Inflație	-0.0694173	0.0332208	-2.09	0.039	-0.135378	-0.0034566
Preț_real_case	0.000083	0.0000402	2.07	0.042	3.19e-06	0.0001628

Șomaj	-0.0726464	0.0255378	-2.84	0.005	-0.1233524	-0.0219405
Img_to_Pop	-0.3705329	0.1852908	-2.00	0.048	-0.7384321	-0.0026338
ATM_num	-0.0001655	0.0000541	-3.06	0.003	-0.0002728	-0.0000581
NPL	-0.0552303	0.0230057	-2.40	0.018	-0.1009087	-0.0095519
_cons	0.027285	0.0081113	3.36	0.001	0.0111798	0.0433903

Între indicele ROA și inflație există o relație inversă din punct de vedere statistic, astfel la creșterea cu 1 punct procentual a ratei inflației, rentabilitatea economică(ROA) scade cu 0.0694173 puncte procentuale, în cazul în care ceilalți factori rămân constanți.

La creșterea cu 1 punct procentual a indicelui Preț_real_case, rentabilitatea economică(ROA) crește cu 0.000083 puncte procentuale, în cazul în care ceilalți factori rămân constanți.

La o creștere cu 1 punct procentual a raportului dintre imigranți și populația unei țări, rentabilitatea economică(ROA) scade cu 0.37053297 puncte procentuale, în cazul în care ceilalți factori rămân constanți. Acest lucru poate fi explicat și de faptul că multe dintre produsele și serviciile bancare destinate imigranților sunt costisitoare, iar băncile îi instruiesc foarte greu pe acești tip de clienți, rezultând astfel o diminuare a performanței bancare.

La o creștere cu 1 ATM la 100.000 de persoane, rentabilitatea economică(ROA) scade cu 0.0001655 puncte procentuale, în cazul în care ceilalți factori rămân constanți.

La o creștere cu 1 punct procentual a creditelor neperformante(NPL) din sistemul bancar al unei țări, rentabilitatea economică(ROA) scade cu 0.0552303 puncte procentuale, în cazul în care ceilalți factori rămân constanți.

Modelul este valid, deoarece Prob(F statistic) are valoarea 0, mai mică de 0.05, lucru ce respinge ipoteza nulă ($a_1=a_2=a_3=a_4=a_5=a_6=0$) și acceptă a doua ipoteză, ce afirmă că există cel puțin un $a_i \neq 0$; $i=1...6$. Parametrii modelului sunt cu toții statistici semnificativi, deoarece înregistrează valori ale erorii ($P>|t|$) mai mici de 0.05.

5. Concluziile studiului

Conform studiului, remarcăm faptul că cele 10 țări analizate se confruntă cu un număr ridicat de imigrații. Astfel, statele au investit sume mari de bani, dorind să îi integreze corespunzător pe piața muncii, băncile le-au oferit diverse produse și servicii bancare la costuri reduse, avantajoase, ceea ce a afectat întregul sistem bancar într-un sens negativ, dar nu foarte puternic. În plus, mulți imigranți și-au depus averile în conturile bancare, în depozite au realizat transferuri, majorând astfel dinamica masei monetare intermediare în economie.

Cu timpul, aceste state au fost afectate de crize financiare, oscilații ale ratei inflației, ratei șomajului, (a se vedea cazul Spaniei) dar acest lucru nu le-a oprit din acceptarea imigranților în societate. Ba din contră, aceștia au fost instruiți să lucreze în domenii inferioare (agricultură, uzine), cu scopul de a acoperi nevoia de forță de muncă din aceste sectoare de activitate. Țări, precum Suedia, Norvegia și Germania au considerat fluxurile de imigranți o oportunitate, ci nu o amenințare, pentru ca au reușit să îi integreze complet în societate și inclusiv pe piața muncii. O mare provocare pentru țările analizate este aceea de a întoarce în favoarea lor o criză umanitară (diferențe și conflicte culturale), nedorită de nimeni și a o transforma într-o oportunitate atât pentru imigranți, cât și pentru populația rezidentă. Acest proces devenind foarte dificil de realizat în perioada actuală din mai multe considerente.

Privind din perspectiva Germaniei, deschiderea pieței muncii germane (principala țintă a imigranților) ar putea aduce un impuls economiei acestei țări și indirect Uniunii Europene. Mai multă forță de muncă ar putea conduce la o creștere a investițiilor (în domeniul precum cel imobiliar), ceea ce se va reflecta în creșterea performanței economice. Investițiile suplimentare în economie, în contextul unor rate scăzute de economisire a imigranților ar putea stimula cererea agregată și simultan consumul. Toate aceste efecte reprezintă tot atâtea oportunități care ar putea avea drept efect influente puternice asupra sistemului bancar din acest stat.

Deoarece majoritatea țărilor analizate se confruntă cu provocări demografice majore, cum ar fi îmbătrânirea populației, imigranții ar putea reprezenta o oportunitate pentru state. Potrivit statisticilor, mai mult de jumătate dintre imigranți au vârste cuprinse între 15 și 30 de ani. În plus, mulți dintre ei au specializări foarte căutate pe piața muncii atât în Statele Unite ale Americii, Europa și Japonia, la care se adaugă și motivarea acestora pentru a obține un trai mai bun. Liderii Europei apreciază faptul că pe termen scurt, costul imigranților poate fi susținut, subliniind în același timp că beneficiile pe termen lung asupra finanțelor publice și sustenabilității pensiilor vor fi substanțiale.

Există de asemenea, unele temeri că integrarea imigranților pe piața muncii în statele analizate va avea ca efect scăderea salariilor. O slabă calificare a imigranților poate trage salariile în jos, dar poate avea ca efect și creșterea salariilor pentru lucrătorii calificați.

În final, trebuie să recunoaștem faptul că imigranții reprezintă atât o provocare cât și o oportunitate pentru sistemele bancare și piața muncii din statele studiate.

Bibliografie

Ang James; *“Financial Deepening and economic development in Malaysia”*; publicat în *“Economic Papers: A journal of applied economics and policy”*; Vol. 26; No. 3; anul apariției 2007

Barbu Teodora Cristina, Vuță Mariana, Străchinaru Adina, Cioacă Sorin; *“An Assessment of the Immigration Impact on the International Housing Price”*; publicat în *“Amfiteatru Economic”*; Vol. 19; No. 46; anul apariției 2017

Calderon Cesar, Lin Liu; *“The direction of causality between financial development and economic growth”*; publicat în *“Journal of development economics”*; Vol. 72; No. 1; anul apariției 2003

Chellaraj Gnanaraj, Maskus Keith, Mattoo Aaditya; *“The Contribution of International Graduate Students to US Innovation”*; publicat în *“Review of International Economics”*; Vol. 16; No. 3; anul apariției 2008

DeBruine Lisa; *“Facial resemblance enhances trust”*; publicat în *“Proceedings of the Royal Society of London B: Biological Sciences”*; Vol. 269; No. 1498; anul apariției 2002

Dustmann Christian, Frattini Tommaso; *“The Fiscal Effects of Immigration to the UK”*; publicat în *“The Economic Journal”*; Vol. 124; No. 580; anul apariției 2014

Esteban Joan, Debraj Ray; *“Linking Conflict to Inequality and Polarization”*; publicat în *“American Economic Review”*; Vol. 101; No. 4; anul apariției 2011

Filipa Sa; *“Immigration and House Prices in the UK”*; publicat în *“The Economic Journal”*; Vol. 125; No. 587; anul apariției 2011

Fromentin Vincent; *“The Relationship Between Immigration and Unemployment: The Case of France”*; publicat în *“Economic Analysis and Policy”*; Vol. 43; anul apariției 2013

Hong Lu, Page Scott; *“Problem solving by heterogeneous agents”*; publicat în *“Journal of Economic Theory”*; Vol. 97; No. 1s; anul apariției 2001

Jung Woo; *“Financial Development and Economic Growth: International Evidence”*; publicat în *“Economic Development and Cultural Change”*; Vol 34; No. 2; anul apariției 1986

King Robert, Levine Ross; *“Finance and growth: Schumpeter might be right”*; publicat în *“Quarterly Journal of Economics”* Vol. 108; No. 3; anul apariției 1993

Law Siong Hook, Nirvikar Singh; *“Does too much finance harm economic growth ?”*; publicat în *“Journal of Banking & Finance”*; Vol. 41; anul apariției 2014

Lazear Edward; *“Globalisation and the Market for Team-Mates”*; publicat în *“The Economic Journal”*; Vol. 109; No. 454; anul apariției 1999

Manole Sorin, Păunoiu Laura, Păunescu Adriana; *“Impact of Migration upon a Receiving Country’s Economic Development”*; publicat în *“Amfiteatru Economic”*; Vol. 19 No.46; anul apariției 2017

Ratha Dilip, Sonia Plaza, Ervin Dervisevic; *“Migration and remittances Factbook 2016”*; publicat în *“World Bank Publications”*; anul apariției 2016

Rudra Pradhan, Mak Arvin, Mahendhiran Nair, John Hall, Atul Gupta; “*Is there a link between economic growth and insurance and banking sector activities in the G-20 countries ?*”; publicat în “Review of financial Economics”, Vol. 33; anul apariției 2017

Vicenzo Bove ,Leandro Elia; “*Migration, Diversity and Economic Growth* ”; publicat în “World Development”; Vol.89; anul apariției 2017